

Evidensbaseret Rapport

Om status for støtteboliger til personer
med autisme, behovsanalyse

Nuværende national
praksis

Europa-Kommissionens støtte til produktionen af denne publikation udgør ikke en godkendelse af indholdet, som kun afspejler forfatterernes synspunkter, og Kommissionen kan ikke holdes ansvarlig for enhver brug, der kan gøres af oplysningerne deri.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.1. Cypern

Nuværende praksis 1: Familieintervention og støttecenter for autisme

Land	Cypern
Titel på identificeret nuværende praksis	1. Familieintervention og støttecenter for autisme
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	http://www.dmsw.gov.cy/dmsw/dsid/dsid.nsf/dsipd93_en/dsipd93_en?OpenDocument
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Projektet Family Intervention and Support Center for Autism er medfinansieret af EU under det samhørighedspolitiske program "THALIA 2021-2027", godkendt af Ministerrådet den 6. maj 2019. Projektets mission var at give tidligt interventionstilbud til børn i førskolealderen med autismespektrumforstyrrelse sammen med deres familier.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Organisationen og implementeringen af centret blev overdraget til konsortiet for det europæiske universitet i Cypern, det sociale element-center for social og menneskelig udvikling og centret for udvikling og pleje af social samhørighed efter offentlige indkøbsprocedurer og underskrivelsen af en offentlig kontrakt med afdelingen for social integration af personer med handicap som ordregiver og modtager af projektet. Kontrakten blev underskrevet i august 2021, og centret startede driften den 11. oktober 2021. Centret er beliggende i en nyrenoveret bygning i Nicosia og kan levere sine tjenester til cirka 300 personer, børn og deres familier årligt.
Resultater/resultater	Centrets vigtigste tjenester er: <ul style="list-style-type: none"> • Psykologisk støtte, råd og psykoedukation for forældrene • Hjemmetræning og støtte til børnene og deres vigtigste omsorgspersoner (forældre, familiemedlemmer og/eller andre) med videnskabelige værktøjer designet til små børn med ASD • Sociale støttetjenester (leveret af socialrådgivere ansat af den ordregivende myndighed). Ud over vejledning og supervision fra den kontraherende myndighed, samarbejder centret også med Child Development Center for Maccabi Health Services i Israel for yderligere vejledning, træning og supervision. Centret er et banebrydende projekt for Cypern, idet det leverer tjenester så tæt på borgerne og på det tidligste tidspunkt som muligt, hvilket yderligere styrker implementeringen af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, især artikel 26.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.1. Cypern

Nuværende praksis 2: Daginstitutioner for autistiske voksne

Land	Cypern
Titel på identificeret nuværende praksis	2. Daginstitutioner for autistiske voksne
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://www.autismsociety.org.cy/program-cneter-type/%cf%80%cf%81%ce%bf%cf%84%cf%85%cf%80%ce%b1-%ce%ba%ce%b5%ce%bd%cf%84%cf%81%ce%b1-%cf%80%ce%b1%cf%81%ce%b5%ce%bc%ce%b2%ce%b1%cf%83%ce%b7%cf%83-%ce%b5%ce%bd%ce%b7%ce%bb%ce%b9%ce%ba%cf%89%ce%bd/ Stylianou, A. (2017). Mødre med handicappede børn på Cypern: erfaringer og støtte (doktorafhandling, University College London).
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Det endelige mål for disse daginstitutioner med fokus på livslang læring er at øge individers viden, færdigheder og autonomi, så de kan blive aktive medlemmer af samfundet, mens disse centre har til formål at opfylde deres behov og give dem en bedre livskvalitet gennem programmer og aktiviteter som madlavning, havearbejde, egenomsorg osv., der tilskynder deres deltagelse.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Denne praksis hjælper autistiske individer med at lindre manglen på adgang til uddannelse og kompetenceudviklingsmuligheder, især for dem med dårligt stillede baggrunde eller med begrænsede ressourcer. Ved at tilbyde centre for livslang læring med skræddersyede programmer og aktiviteter giver det enkeltpersoner mulighed for at tilegne sig ny viden og færdigheder uanset deres socioøkonomiske status, hvilket fremmer social inklusion og lige muligheder.
Resultater/resultater	Ved at tilegne sig nye færdigheder og forbedre deres uddannelse er disse personer bedre rustet til at forfølge beskæftigelsesmuligheder, der passer til deres evner og interesser. Dette bidrager til større økonomisk uafhængighed og en følelse af tilfredsstillelse, og hjælper dem med at leve selvstændigt. Disse centre er i overensstemmelse med den første nationale handicapstrategi for 2018-2028 og består af en separat handling i den tredje nationale handicapbehandlingsplan 2021-2023.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.1. Cypern

Nuværende praksis 3: "Bridge"-programmet

Land	Cypern
Titel på identificeret nuværende praksis	3. "Bro"-programmet
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://www.autismsociety.org.cy/%ce%bc%ce%b5%cf%84%ce%b1%ce%b2%ce%b1%cf%84%ce%b9%ce%ba%cf%8c-%ce%b8%ce%b5%cf%81%ce%b1%cf%80%ce%b5%cf%85%cf%84%ce%b9%ce%ba%cf%8c-%cf%80%cf%81%cf%8c%ce%b3%cf%81%ce%b1%ce%bc%ce%bc%ce%b1-%ce%b3%ce%ad/ Syriopoulou-Delli, C. K., & Folostina, R. (red.). (2021). Interventioner til forbedring af adaptiv adfærd hos børn med autismespektrumforstyrrelser. IGI Global.
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	"Bro" programmet er et innovativt initiativ designet til at give specialiseret og omfattende intervention til personer med akutte tilfælde inden for autismespektret. Det tilbyder en række tjenester og støtte, der er skræddersyet til at imødekomme de specifikke behov og udfordringer, som personer med autisme står over for.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Gennem en holistisk tilgang har programmet til formål at forbedre forskellige aspekter af deres udvikling, herunder sociale færdigheder, kommunikationsevner, sensorisk behandling og adaptiv adfærd. Ved at yde målrettede interventioner og personlig støtte stræber "Bridge"-programmet efter at forbedre den overordnede livskvalitet for personer med autisme og deres familier.
Resultater/resultater	"Bro"-programmet fornyer sig i at håndtere individer med autisme i kriseperioder ved at tilbyde specialiserede og effektive interventionsstrategier. Dette program er designet til at yde målrettet støtte og assistance til autistiske personer, der oplever akutte udfordringer eller kriser. Gennem en kombination af skræddersyede interventioner, personlig pleje og holistiske tilgange sigter "Bridge"-programmet på at hjælpe enkeltpersoner med at navigere i svære perioder med større lethed og modstandskraft.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.1. Cypern

Nuværende praksis 4: eHealth4Autisme-projekt

Land	Cypern
Titel på identificeret nuværende praksis	4. eHealth4Autisme projekt
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://cyprustimes.com/koinonia/ehealth4autism-gia-enilikes-pou-zoun-me-aftismo/ https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2022-2-CY01-KA210-ADU-000100847
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Projektet har til formål at reducere stigmatisering og diskrimination af voksne, der lever med autisme og deres pårørende ved at udveksle vellykkede bevidstgørelsesstrategier i Cypern, Grækenland og Belgien vedrørende brugen af ikke-kliniske løsninger, rådgivning og sundhedspraksis i elektronisk format for voksne og deres pårørende i Europa.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Den nuværende praksis adresserer manglen på bevidsthed og forståelse blandt vigtige sociale interessenter vedrørende problemer og behov hos voksne med autismspektrumforstyrrelse og deres familier. Denne mangel på bevidsthed fører ofte til misforståelser, diskrimination og utilstrækkelig støtte til personer med autisme og deres familier.
Resultater/resultater	At fremme en kollektiv udveksling af god praksis og øge bevidstheden om de udfordringer, som voksne med autisme og deres familier står over for, fører til større forståelse, empati og støtte i samfundet. Dette resulterer igen i et mere inkluderende miljø, hvor personer med autisme bliver bedre forstået, accepteret og støttet i deres daglige liv.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.1. Cypern

Nuværende praksis 5: ASD-IncluDi-projekt

Land	Cypern
Titel på identificeret nuværende praksis	5. ASD-IncluDi projekt
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://www.autismeurope.org/blog/what-we-do/asd-includi-autism-inclusion-in-distance-learning-2022-2024/
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Autism Inclusion in Distance Learning (ASD-IncluDi)-programmet er et innovativt forslag, der sigter mod at forbedre de undervisnings- og træningsteknikker, der i øjeblikket anvendes i specialundervisningssystemer, ved at anvende specifikt udviklede IKT- og IoT-værktøjer.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	ASD-IncluDi skaber en håndgribelig, innovativ og let-at integrere træningsramme, der vil give undervisere med særlige behov mulighed for at anvende fjernundervisning og bruge den effektivt til tilgængelig og inkluderende undervisning af personer med ASD.
Resultater/resultater	Det primære resultat af projektet var at optimere deres træningsarbejdsgang og holde trit med de dynamisk skiftende uddannelsesbehov hos børn med særlige behov.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.2 Danmark

Nuværende praksis 1: Modelprogram for botilbud til ældre med autisme

Land	Danmark
Titel på identificeret nuværende praksis	1. Modelprogram for botilbud til ældre med autisme
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Kildelink: https://www.sofiefonden.dk/wp-content/uploads/2018/02/110228_model_program_for_residential_facilities_for_de_elderly_with_autism_med_res_spreads.pdf Holm, T. (2010). Modelprogram for botilbud til ældre med autisme. Hentet fra www.realdania.dk
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Modelprogrammet har til formål at give vejledning og praktisk input til planlægning og udvikling af boligtilbud, der er skræddersyet specifikt til ældre personer med autisme. Det understreger behovet for forbedrede botilbud til denne demografiske gruppe, som historisk set har fået mindre opmærksomhed sammenlignet med børn og yngre voksne med autisme.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Modelprogrammet adresserer det manglende fokus på at tilbyde egnede botilbud til ældre personer med autisme. Den anerkender, at indsatsen primært har været koncentreret om at diagnosticere og støtte børn og unge voksne, hvilket efterlader et hul i tjenester til ældre personer med autisme, som kan have unikke behov relateret til aldring.
Resultater/resultater	Samarbejdet mellem Sofiefonden Fonden, Autisme Danmark og Realdania har resulteret i udviklingen af Modelprogrammet. Med udgangspunkt i Danmarks ekspertise inden for autisme og inddragelse af en mangfoldig referencegruppe, tilbyder programmet innovative løsninger til at designe og tilpasse boligfaciliteter til at imødekomme de specifikke behov hos ældre personer med autisme. Det er beregnet til at øge bevidstheden og tjene som en ressource for fremtidige projekter, der har til formål at forbedre levevilkårene for denne demografiske. Programmet er frit tilgængeligt til download, hvilket fremmer dets udbredte brug og implementering.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.2 Danmark

Nuværende praksis 2: Skræddersyet bolig til ældre autistiske individer (samme som 1 men anden omtale)

Land	Danmark
Titel på identificeret nuværende praksis	2. Skræddersyet bolig til ældre autister (samme som 1 men anden omtale)
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Kilde link: https://bygtek.dk/artikel/andet/skraeddersyede-boliger-til-aeldre-autister
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Sofiefonden søger i samarbejde med Autismeforeningen at styrke grundlaget for at opføre nye boliger til ældre med autisme. De har indgået et samarbejde med Realdania om at udvikle et modelprogram for opførelse af sådanne boliger. Autismen blev første gang beskrevet som en diagnose i 1940'erne, og den første specialskole for børn med autisme blev etableret i 1964. Med denne historiske kontekst er gruppen af ældre personer med autisme relativt ny, men deler behovet for behandlingsfaciliteter i beskyttende miljøer, svarende til autistiske børn.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Fokus er nu på at udvikle ældreegnede boliger i et beskyttende samfund. Denne bolig og fællesskab skal rumme både den typiske aldersrelaterede funktionsnedgang og vigtigst af alt de ældre autisters behov for struktur og forudsigelighed i dagligdagen. Daglig aktivering lægges også vægt på, da inaktivitet og passivitet har væsentlige konsekvenser for denne gruppe. Det kommende modelprogram skal demonstrere, hvordan de fysiske rammer kan give det optimale grundlag for boliger til ældre med autisme.
Resultater/resultater	Thomas Holm, formand for Sofiefonden, understreger behovet for kvalificeret og sammenhængende pædagogik og omsorg gennem hele livet for ældre med autisme. Formand for Autismeforeningen, Morten Carlsson, fremhæver de udfordringer, der opstår, når hjælpeforanstaltninger og pædagogiske strategier, såsom visualisering, ikke længere er anvendelige på grund af fysiske forringelser og alvorlige sygdomme hos ældre personer med autisme. Marianne Kofoed, projektleder i Realdania, understreger vigtigheden af at forstå, hvordan de fysiske omgivelser kan understøtte de specifikke behov i denne demografiske.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.2 Danmark

Nuværende praksis 3: Autismespektrumforstyrrelser i Den Europæiske Union (ASDEU) Projekt: Undersøgelsesresultater om tjenester til autistiske voksne i Danmark

Land	Danmark
Titel på identificeret nuværende praksis	3. Autismespektrumforstyrrelser i Den Europæiske Union (ASDEU) Projekt: Undersøgelsesresultater om tjenester til autistiske voksne i Danmark
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://pure.au.dk/ws/files/191028939/ASDEU_DK_final1_16_juni.pdf
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Rapporten præsenterer resultater fra en online-undersøgelse gennemført som en del af ASDEU-projektet i 11 europæiske lande, herunder Danmark. Undersøgelsen havde til formål at undersøge tilgængeligheden og behovene for tjenester til autistiske voksne. Tre versioner af undersøgelsen blev distribueret til autistiske voksne, plejere af autistiske voksne og fagfolk, der arbejder i voksentjenester.
Behovet/problem/et problem behandlet af den nuværende praksis	Mens der har været en dramatisk stigning i autismediagnoser siden 1990'erne, har forskning og tjenester overvejende fokuseret på børn. Lidt er kendt om de langsigtede resultater eller bedste praksis for behandling og pleje af autistiske voksne. Undersøgelsen havde til formål at afhjælpe dette hul ved at vurdere den nuværende tilgængelighed og praksis af tjenester i Danmark.
Resultater/resultater	Undersøgelsen havde 630 danske respondenter, herunder 221 autistiske voksne, 154 plejere af autistiske voksne og 255 professionelle. Resultaterne indikerer en overvægt af kvinder i alle respondentgrupper, men en højere andel af autistiske mænd blandt omsorgspersoners voksne. Autistiske voksne respondere havde en tendens til at være ældre sammenlignet med omsorgspersoners voksne, med mange rapporterende college- eller universitetsuddannelser. Professionelle var mere tilbøjelige til at rapportere, at de oplevede anbefalede funktioner i tjenester sammenlignet med voksne eller plejere. Udfordringer blev identificeret inden for områder som diagnose, post-diagnostisk støtte, sundhedspleje, livsovergange og ældrepleje. Anbefalinger omfatter forbedring af adgangen til diagnose og post-diagnostisk støtte, behandling af sundhedsbehov, støtte til overgange i voksenlivet og forbedring af tjenester til autistiske ældre. Side 14 referencer bolig. Side 18 referencer bolig. Side 54 referencer bolig.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.2 Danmark

Nuværende praksis 4: Udfordrende forhold i boliger for autistiske voksne afsløret af socialinspektion

Land	Danmark
Titel på identificeret nuværende praksis	4. Udfordrende forhold i boliger for autistiske voksne afsløret af socialtilsyn
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	News Article – Social Inspection Report by Socialtilsyn Midt, November 2019 https://jyllands-posten.dk/jpaarhus/ECE11758079/autismeforening-rapport-er-chokerende-laesning/
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	En nylig rapport fra Socialtilsynet i Danmark har afsløret alvorlige mangler i botilbud til autistiske voksne i Region Midtjylland. Inspektionen fremhæver en udbredt kultur af mishandling og utilstrækkelig pleje i organisationen, hvilket giver anledning til alvorlige bekymringer fra fortalergupper som Landsforeningen Autisme.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Denne praksis adresserer det kritiske behov for personalemedlemmer til at besidde den viden, de færdigheder og de kompetencer, der kræves for at yde kvalitetspleje og støtte til autistiske voksne. Mange personer med ASD har unikke kommunikationsstile, sensoriske følsomheder og adfærdsmønstre, der nødvendiggør specialiserede plejetilgange. Træningsprogrammer har til formål at øge medarbejdernes forståelse af ASD og udstyre dem med værktøjerne til at skabe støttende og inkluderende miljøer inden for boligfaciliteter.
Resultater/resultater	<p>Øget personalekompetence: Træningsprogrammer har ført til en mærkbar forbedring af medarbejdernes evne til at interagere effektivt med autistiske voksne, håndtere udfordrende adfærd og reagere passende på krisesituationer.</p> <p>Forbedret plejekvalitet: Medarbejdere, der har gennemgået omfattende træning, viser en større forståelse for de forskellige behov hos autistiske voksne, hvilket resulterer i levering af mere individualiseret og personcentreret pleje.</p> <p>Forbedret beboertilfredshed: Autistiske voksne, der bor i faciliteter med veluddannet personale, rapporterer at føle sig mere støttet, forstået og respekteret, hvilket fører til højere niveauer af tilfredshed og generel velvære.</p> <p>Reduktion af hændelser: Faciliteter, der har implementeret robuste træningsprogrammer, har oplevet et fald i tilfælde af mishandling, omsorgssvigt og misbrug, hvilket bidrager til et sikrere og mere sikkert miljø for beboerne.</p>

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.2 Danmark

Nuværende praksis 5: Vurdering af autismespektrumforstyrrelser (ASD) tjenester og levering i Den Europæiske Union: Resultater fra ASDEU-projektet

Land	Danmark
Titel på identificeret nuværende praksis	5. Vurdering af autismespektrumforstyrrelser (ASD) tjenester og levering i Den Europæiske Union: Resultater fra ASDEU-projektet
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Brugha, T. S., Costello, H., Strydom, A., Asaria, M., & Knapp, M. (2021). Vurdering af autismespektrumforstyrrelser (ASD) tjenester og levering i Den Europæiske Union: Resultater fra ASDEU-projektet. <i>Frontiers in Psychiatry</i> , 12, 644506. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9226363/
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Denne undersøgelse, en del af Autism Spectrum Disorder in the European Union (ASDEU)-projektet, havde til formål at vurdere nuværende tjenester og praksis for autistiske voksne i EU. Separate undersøgelsesversioner blev udviklet til autistiske voksne, plejere af autistiske voksne og professionelle i voksentjenester. Undersøgelsen dækkede forskellige serviceområder, herunder bolig, beskæftigelse, uddannelse, finansielle og sociale tjenester. Data blev indsamlet gennem online-undersøgelser fordelt på flere lande og sprog.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Undersøgelsen adresserede manglen på omfattende forståelse af tjenester og praksisser, der er tilgængelige for autistiske voksne i EU. Eksisterende forskning om autistmetjenester fokuserede overvejende på børn og unge voksne, hvilket efterlod et betydeligt hul i viden om tjenester skræddersyet til autistiske voksne. Ved at udforske opfattelser og erfaringer hos autistiske voksne, plejere og fagfolk, sigtede undersøgelsen på at identificere områder for forbedring af serviceydelser og informere om politikudformning.
Resultater/resultater	<p>Servicepræferencer: Undersøgelsen identificerede topvalg for tjenester baseret på præferencer hos autistiske voksne, plejere og professionelle. Præferencer varierede afhængigt af faktorer såsom niveau af uafhængighed og specifikke behov.</p> <p>Servicetilgængelighed og ventetider: Resultater afslørede forskelle i servicetilgængelighed på tværs af forskellige serviceområder og lande. Ventetider på bolig tjenester var væsentligt længere sammenlignet med andre typer tjenester.</p> <p>Tilpasning til retningslinjer: Undersøgelsen vurderede tilpasningen af brugeroplevelser til offentliggjorte retningslinjer for bolig tjenester. Mindre end 50 % af autistiske voksne og plejere rapporterede, at de oplevede nøglefunktioner, der anbefales til bolig tjenester.</p> <p>Personaletræning: Resultater indikerede, at en betydelig del af autistiske voksne og plejere opfattede en mangel på autismespecifik træning blandt personale i serviceydelsesmiljøer.</p> <p>Bevidsthed om gode lokale modeller: Kendskabet til effektive lokale servicemodeller var generelt lavt på tværs af alle serviceområder, hvilket understreger et behov for forbedret formidling af bedste praksis og succesfulde modeller.</p> <p>Resultater kan også findes i linket.</p>

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.2 Danmark

Nuværende praksis 6: Autisme og beskæftigelse: Strategier for inklusion på arbejdspladsen

Land	Danmark
Titel på identificeret nuværende praksis	6. Autisme og beskæftigelse: Strategier for inklusion på arbejdspladsen
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Dansk National Autisme Selskab. (n.d.). Autisme og beskæftigelse: Strategier for inklusion på arbejdspladsen. Hentet fra https://www.sbst.dk/tvaergaende-omrader/vidensplatform-om-handicap-og-beskaeftigelse/handicapgrupper/autisme-og-beskaeftigelse
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Denne ressource giver vejledning om håndtering af funktionelle udfordringer på arbejdspladsen for personer med autismspektrumforstyrrelse (ASD). Det understreger vigtigheden af at skabe støttende miljøer gennem samarbejde mellem arbejdsgivere, medarbejdere, jobcentre og andre interessenter. Ressourcen fremhæver strategier til at håndtere sociale interaktionsvanskeligheder, kommunikationsbarrierer og behovet for struktur og rutine på arbejdspladsen.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Ressourcen adresserer de forskellige funktionelle udfordringer, personer med autisme kan støde på på arbejdspladsen og behovet for skræddersyet støtte for at muliggøre deres deltagelse i beskæftigelse. Den anerkender, at autisme påvirker individer forskelligt og understreger vigtigheden af at forstå og imødekomme disse forskelle for at fremme inklusion på arbejdspladsen.
Resultater/resultater	Social interaktion: Ressourcen foreslår at etablere klare retningslinjer for sociale interaktioner, såsom pauser, hilsner og sociale aktiviteter, for at hjælpe personer med autisme med at navigere i sociale situationer på arbejdspladsen. Kommunikation: Strategier til støtte for kommunikation omfatter at give klar og eksplicit kommunikation og bruge teknologiske hjælpemidler til at øge kommunikationseffektiviteten. Struktur og rutine: At skabe et struktureret arbejdsmiljø med forudsigelige rutiner kan hjælpe personer med autisme med at håndtere stress og angst. Dette inkluderer at give klare forventninger til opgaverne og planlægge regelmæssige pauser. Specialisering: Specialisering i specifikke opgaver kan udnytte individers styrker og præferencer, hvilket bidrager til deres succes på arbejdspladsen. Samarbejde: Samarbejde mellem arbejdsgivere, medarbejdere og relevante støttetjenester er afgørende for at implementere effektive strategier og fremme et støttende arbejdsmiljø for personer med autisme.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.2 Danmark

Nuværende praksis 8: Viden og fakta om autisme i Danmark

Land	Danmark
Titel på identificeret nuværende praksis	8. Viden og fakta om autisme i Danmark
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://www.autismeforeningen.dk/media/4665/autisme-i-danmark-1312.pdf Side 46
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Denne ressource skitserer de støttetilbud, der er tilgængelige i henhold til Serviceloven til personer med autismspektrumforstyrrelse (ASD) i Danmark med fokus på hverdagsliv og boligbehov. Den diskuterer forskellige former for støtte, herunder socialpædagogisk bistand, ledsagede udflugter, beskyttet beskæftigelse, aktivitets- og socialiseringstilbud samt midlertidige og længerevarende botilbud. Derudover fremhæver den brugen af velfærdsteknologi til at forbedre livskvaliteten for personer med autisme, specielt med fokus på kommunikationshjælpemidler og computerbaserede værktøjer.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Ressourcen adresserer de forskellige behov hos personer med autisme i Danmark og den række af støtteydelse, der er til rådighed for at hjælpe dem i dagligdagen og i boligen. Den anerkender, at individer med autisme kan have behov for yderligere støtte på grund af deres specifikke udfordringer i kommunikation, social interaktion og daglige færdigheder.
Resultater/resultater	Socialpædagogisk støtte: Personer med autisme kan modtage bistand, omsorg og støtte, herunder træning og kompetenceudvikling, baseret på deres betydelige fysiske eller psykiske handicap eller særlige sociale problemer. Ledsagede udflugter: Personer, der ikke kan navigere selvstændigt på grund af betydelige og varige fysiske eller psykiske handicap, kan modtage op til 15 timers ledsagede udflugter om måneden. Beskyttet beskæftigelse: Personer under pensionsalderen med betydelige fysiske eller psykiske handicap eller særlige sociale problemer kan få adgang til beskyttede beskæftigelsesmuligheder, hvis de ikke kan opnå eller opretholde regelmæssig beskæftigelse under normale forhold. Aktivitets- og socialiseringstilbud: Personer med betydelige handicap har ret til aktivitets- og socialiseringstilbud, der har til formål at vedligeholde eller forbedre personlige færdigheder eller livsvilkår. Midlertidige og længerevarende botilbud: Individer med autisme har ret til at opholde sig i midlertidige eller permanente botilbud, afhængigt af deres specifikke behov og funktionsevne.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.2 Danmark

Nuværende praksis 9: Boligmuligheder og støttetjenester til voksne med autismespektrumforstyrrelse (ASD)

Land	Danmark
Titel på identificeret nuværende praksis	9. Boligmuligheder og støttetjenester til voksne med autismespektrumforstyrrelse (ASD)
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Nielsen, C.K. (2024). Housing Options for Adults. Landsforeningen Autisme. Retrieved from https://www.autismeforeningen.dk/videnscenter/artikler/temaartikler/boligmuligheder-for-voksne-med-autisme/#:~:text=serviceoven%20C2%A7%20108%20a.,ungdomsliv%20og%20f%C3%A6llesskaber%20med%20j%C3%A6vnaldrende.&text=Udover%20botilbud%20efter%20serviceoven%20C2%A7,handicapbolig%20efter%20almenboligloven%20C2%A7%20105
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	I Danmark er der forskellige botilbud og støttetilbud til voksne med autismespektrumforstyrrelse (ASD). Disse muligheder omfatter selvstændigt liv med eller uden støtte, samt mere understøttende boligfaciliteter. Personer, der er interesserede i at skifte til selvstændig bolig, opfordres til at kontakte deres kommunes socialafdeling i god tid for at vurdere deres støttebehov og finde den bedst egnede boligmulighed. Vurderinger foretages ud fra individuelle forhold, og beslutninger om støttetildeling træffes gennem en grundig evalueringsproces, ofte ved brug af Voksenvurderingsmetoden (VUM). For dem, der har behov for mere omfattende støtte, er der to hovedtyper af boligfaciliteter til rådighed: midlertidige (§ 107) og langvarige (§ 108) boliger. Midlertidig bolig har til formål at give den enkelte mulighed for kompetenceudvikling og selvstændighed, med løbende evaluering for at afdække muligheden for overgang til selvstændig bolig. Langtidsbolig er tilgængelig for personer med betydelige og varige funktionsnedsættelser, som har behov for omfattende hjælp til daglige funktioner, pleje og behandling.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Den nuværende praksis imødekommer behovet for skræddersyede botilbud og støttetilbud til voksne med ASD i Danmark. Mange individer med ASD står over for udfordringer med at leve selvstændigt på grund af deres unikke sociale, kommunikations- og adfærdsmæssige egenskaber. Derfor er der behov for omfattende støttestrukturer, der kan rumme forskellige niveauer af uafhængighed og adressere specifikke udfordringer, som individer med ASD står over for. Derudover har praksis til formål at sikre, at personer med ASD modtager passende støtte til at forbedre deres livskvalitet og lette deres integration i samfundet.
Resultater/resultater	Boligmulighederne og støtteydelseerne til voksne med ASD i Danmark har ført til positive resultater med hensyn til at øge selvstændigheden, forbedre livskvaliteten og fremme social inklusion. Personer, der modtager støtte, har rapporteret øget tillid til at håndtere daglige opgaver, forbedrede sociale færdigheder og større autonomi i beslutningstagning. Desuden giver tilgængeligheden af forskellige boligmuligheder enkeltpersoner mulighed for at vælge den mulighed, der passer bedst til deres behov og præferencer, hvilket fremmer individualiseret pleje og personlig handlefrihed. Samlet set bidrager den nuværende praksis til at forbedre den generelle trivsel og integration af voksne med ASD i samfundet.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.2 Danmark

Nuværende praksis 10: HJEMME: FLEKSIBEL, MOBIL OG AUTISMEVENLIG

Land	Danmark
Titel på identificeret nuværende praksis	10. HJEMME: FLEKSIBEL, MOBIL OG AUTISMEVENLIG
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Specialområde autisme. (2022). AT Home: Fleksibel, mobil og autismevenlig. Hentet fra https://autismeplatform.dk/projekter/at-home-et-fleksibelt-mobilt-og-autismevenligt-bokoncept/#:~:text=AT%20Home%20er%20et%20nyt%C3%A6nkende,et%20botilbud%20eller%20en%20uddannelsesinstitution.
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	AT Home er et innovativt boligkoncept udviklet af Special Area Autism, der har til formål at levere autismevenlige boligløsninger til voksne med autismespektrumforstyrrelse (ASD). Boligerne, der er karakteriseret ved akronymet "AT", der repræsenterer "adskilt" og "sammen", tilbyder lejligheder i et plan designet til at imødekomme de unikke behov hos personer med ASD. Boligerne er arkitekttegnede, bæredygtige og bygget med kvalitetsmaterialer. De kan placeres i tilknytning til eksisterende bygninger eller på afstand, alt efter den enkeltes præferencer og sansebehov. Projektet sigter mod at skabe et sikkert og velkendt miljø og samtidig fremme samfundsintegration og uafhængighed.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Den nuværende praksis imødekommer behovet for egnede botilbud til voksne med ASD i Danmark. Mange individer med ASD kræver specialiserede miljøer, der imødekommer deres sensoriske følsomhed og unikke behov. Traditionelle boligmuligheder giver måske ikke altid den nødvendige støtte eller bolig for personer med ASD til at leve selvstændigt og meningsfuldt. Derfor er der behov for innovative boligløsninger, der prioriterer tilgængelighed, sansehensyn og samfundsintegration for voksne med ASD.
Resultater/resultater	AT Home-projektet har resulteret i udviklingen af fleksible, mobile og autismevenlige botilbud til voksne med ASD. Ved at tilbyde lejligheder i et plan designet med sensoriske overvejelser i tankerne, har projektet skabt et trygt og støttende miljø for personer med ASD til at leve selvstændigt, mens de er en del af et fællesskab. Projektets vægt på bæredygtighed, kvalitet og individualiseret støtte har bidraget til positive resultater, herunder forbedret trivsel, øget autonomi og øget samfundsengagement for beboerne. Derudover fungerer projektet som model for autismevenligt byggeri og har høstet interesse fra forskellige interessenter inden for bolig- og autisimestøttetjenester.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.2 Danmark

Nuværende praksis 11: Naturen inspirerer i hjem for autister

Land	Danmark
Titel på identificeret nuværende praksis	11. Naturen inspirerer i hjem for autister
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Panduro, T. (2023, 19. december). Naturen inspirerer i hjem for autister. Sundhedsbyggeri. Hentet fra https://byggeri-arkitektur.dk/Naturen-inspirerer-i-boliger-til-autister
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Njordrum Care har i samarbejde med AkademikerPension udviklet et nyt bosted for mennesker med autismespektrumforstyrrelse (ASD) kaldet Ny Højtoft, beliggende uden for Hvalsø på Sjælland. Projektet fokuserer på at skabe et sammenhængende fællesskab, hvor beboerne kan opleve et tilhørsforhold og samtidig bevare individuel privatliv og selvstændighed. Designet inkorporerer naturlige materialer, grønne omgivelser og modulopbygget konstruktion for at skabe et behageligt og støttende levmiljø for personer med autisme.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Den nuværende praksis adresserer behovet for autismevenlige boliger, der tager højde for de unikke sensoriske behov og præferencer hos personer med ASD. Ved at inddrage naturinspirerede elementer, såsom træ og grønne områder, har projektet til formål at skabe et beroligende og behageligt miljø, der fremmer trivsel og samfundsintegration for beboere med autisme.
Resultater/resultater	Projektet har resulteret i udviklingen af et naturinspireret opholdssted, der giver et understøttende og inkluderende bomiljø for personer med autisme. Ved at prioritere naturlige materialer, modulopbygget byggeri og samfundsorienterede designprincipper har projektet skabt en bæredygtig og fleksibel boligløsning, der imødekommer de forskellige behov hos beboere med autisme. Brugen af træ og grønne områder øger ikke kun boligens æstetiske tiltrækningskraft, men bidrager også til beboernes generelle trivsel og livskvalitet. Derudover tilbyder den modulære konstruktionstilgang omkostningseffektive og bæredygtige fordele, hvilket giver mulighed for fremtidig tilpasningsevne og skalerbarhed baseret på skiftende behov.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.2 Danmark

Nuværende Praksis 12: Bo- og dagtilbud til borgere med autisme. Helbredende arkitektur med fokus på fred og sikkerhed

Land	Danmark
Titel på identificeret nuværende praksis	12. Bo- og dagtilbud til borgere med autisme. Helbredende arkitektur med fokus på fred og sikkerhed
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	RUM, Dansk Boligbyg, Green Sustainable Landscape, & Henry Jensen. (n.d.). Bo- og dagtilbud til borgere med autisme [Residential and day care facilities for citizens with autism]. Retrieved from https://www.rum.as/projekter/bo-og-dagtilbud-til-borgere-med-autisme
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	RUM har i samarbejde med Dansk Boligbyg, Grønt Bæredygtigt Landskab og Henry Jensen vundet konkurrencen om at designe et nyt bo- og dagtilbud til borgere med autisme i Odense Kommune. Designet har fokus på at skabe et helbredende miljø, der prioriterer ro og tryghed for beboerne. Inspireret af konceptet helbredende arkitektur, er udviklingen designet som en lille landsby for at give et harmonisk og trygt levested.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Den nuværende praksis adresserer behovet for specialiserede bolig- og dagtilbud til personer med autismespektrumforstyrrelse (ASD) ved at inkorporere principper for helbredende arkitektur. Projektet har til formål at skabe et miljø, der fremmer ro, tryghed og trivsel for beboere med autisme under hensyntagen til faktorer som bygningsdesign, indretning, uderum og materialevalg.
Resultater/resultater	Projektet har resulteret i udviklingen af et bo- og dagtilbud, der giver et harmonisk og understøttende miljø for personer med autisme. Ved at adoptere begrebet helbredende arkitektur understreger designet ro, sikkerhed og sansekomfort i forskellige aspekter, herunder bygningsindretning, uderum og materialevalg. Den landsbyagtige indretning og arkitektoniske elementer bidrager til en følelse af fællesskab og tilhørsforhold, mens de mangfoldige uderum giver mulighed for sanseoplevelser og aktiviteter. Projektet sigter mod at opnå DGNB Sølv-certificering med vægt på sunde bygninger med godt indeklima, lavt energiforbrug og holdbare materialer.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.2 Danmark

Nuværende praksis 13: Røjlevej Hus 1-4: Botilbud til mennesker med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, herunder autisme

Land	Danmark
Titel på identificeret nuværende praksis	13. Røjlevej Hus 1-4: Botilbud til mennesker med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, herunder autisme
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Information provided by the Social Pedagogical Center Næstved. https://www.socialpaedagogiskcenter.dk/boliger/roejlevej-hus-1-4#personale-c8
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Røjlevej Hus 1-4 tilbyder boliger til 24 unge og voksne med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, herunder dem med autisme eller på autismspektret. Opdelt i fire huse, der hver rummer seks beboere i deres egne lejligheder, lægger anlægget vægt på en anerkendende, fortællende og neuropædagogisk tilgang til at understøtte medborgerskab og selvstændighed. Fællesarealer faciliterer socialt samvær, mens fokus på kost, sundhed, identitet og seksualitet har til formål at øge beboernes trivsel og livskvalitet. Personalet består af pædagoger, pædagogiske assistenter, plejeassistenter og social- og sundhedsassistenter, uddannet i stressreducerende teknikker og løbende faglig udvikling.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Den nuværende praksis imødekommer behovet for specialiserede botilbud og støttetilbud til personer med autisme og nedsat fysisk og psykisk funktionsevne i Odense Kommune. Det giver et sikkert og støttende miljø, der fremmer uafhængighed, social interaktion og velvære, samtidig med at der tilgodeses de unikke behov hos beboere med handicap.
Resultater/resultater	Botilbuddet på Røjlevej Hus 1-4 har givet positive resultater for beboerne, herunder forbedret socialisering, selvstændighed og generel trivsel. Ved at fremme et støttende lokalmiljø og tilbyde skræddersyede støttetjenester, forbedrer faciliteten livskvaliteten for personer med autisme og andre handicap. Derudover sikrer vægten på løbende personaleuddannelse, at beboerne får pleje og støtte af høj kvalitet, der er skræddersyet til deres specifikke behov.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.3 Italien

Nuværende praksis 1: SENSHome

Land	Italien
Titler på identificeret nuværende praksis	1. SENSHome
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Dordolin, A. (2023). Autisme og opholdsrum: SENSHome-forskning. NotebooksCIRD. Journal of the Interdepartmental Center for Educational Research of the University of Trieste/Journal of the Interdepartmental Center for Educational Research of the University of Trieste-ISSN: 2039-8646. Interreg SENSHome-projektet: teknologi i samfundets tjeneste (2023). Hentet fra: https://www.eurekasystem.it/blog/senshome-tecnologia-al-servizio-del-sociale/
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	SENSHome-projektet (Interreg VA Italien-Østrig) udforskede støtte til at leve for dem på autismspektret ved at udvikle teknologiintegrerede møbler. Finansieret af Interreg V-A Italien-Østrig 2014-2020 involverede det eksperter fra University of Carinthia, Eureka System s.r.l. og University of Trieste. Målene omfattede forbedring af komfort, autonomi, privatliv, sikkerhed og økonomisk tilgængelighed gennem modulære, sensor-integrerede møbler testet i specialiserede laboratorier.
Behovet/problem/et problem behandlet af den nuværende praksis	SENSHome-projektet adresserer levemiljøers utilstrækkelighed til at imødekomme neurodiversitet, især for personer på autismspektret. Nuværende rum, herunder private, offentlige og uddannelsesmæssige omgivelser, understøtter ofte ikke deres behov for selvstændigt liv, autonomi, komfort, privatliv og sikkerhed. Dette projekt har til formål at forbedre disse forhold gennem teknologi-integrerede møbler og modulære designs, hvilket øger livskvaliteten og sikrer økonomisk tilgængelighed for brugerne.
Resultater/resultater	SENSHome-projektets test i demonstrationsmiljøet bekræftede sensorsystemets effektivitet til at genkende farlige hændelser og detektere foruddefinerede miljøforhold. Brugerevalueringer, udført gennem guidede ture i Bolzano-laboratoriet og efterfulgt af spørgeskemaer, viste positiv feedback om systemets anvendelighed og nem interaktion med både teknologiske og rumlige enheder. Tilflugtsstolen fik de højeste karakterer for æstetik, funktionalitet og sikkerhed. Men meningene om andre møbler og funktioner varierede, hvilket understreger behovet for tilpassede løsninger for at imødekomme individuelle præferencer.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.3 Italien

Nuværende praksis 2: TEACCH tilgang

Land	Italien
Titler på identificeret nuværende praksis	<p>2. TEACCH tilgang</p> <p>TEACCH-tilgangen, udviklet af Schopler et al. i 1971, blev oprindeligt brugt i specialklasser for børn med ASD, men er siden udvidet til inkluderende omgivelser, hvilket også gavner voksne (Siu et al., 2019). Nøgleelementer omfatter organisering af det fysiske miljø, visuel planlægning, uafhængige arbejdsystemer og klare visuelle instruktioner. Populariseret i Italien gennem oversatte manualer og træningsprogrammer (Lomascolo et al., 2003), har TEACCH været en integreret del af struktureringen af undervisningstilbud til autisme.</p>
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	<p>Højere Institut for Sundhed. (2018). Retningslinje 21: Anbefalinger til diagnosticering og behandling af børn og unge med autismspektrumforstyrrelse. Tilgængelig på: LINK Lomascolo, M., Piccin, S., & Arduino, G. M. (2003). Skoleintegration af elever med autismspektrumforstyrrelse. Erickson.</p> <p>Sanz-Cervera, P., Pastor-Cerezuola, G., Fernández-Andrés, M. I., & Tárraga-Mínguez, R. (2018). Effekten af TEACCH-baserede interventioner til børn med autismspektrumforstyrrelser: En systematisk gennemgang og metaanalyse. <i>Journal of Autism and Developmental Disorders</i>, 48(9), 3122–3135. LINK</p> <p>Siaperas, P., & Beadle-Brown, J. (2006). Et casestudie af brugen af en struktureret undervisningstilgang hos voksne med autisme i et plejehjem i Grækenland. <i>Autism</i>, 10(4), 330–343.</p> <p>Siu, A. M., Lin, Z., & Chung, J. (2019). En evaluering af TEACCH-tilgangen til undervisning af funktionelle færdigheder til voksne med autismspektrumforstyrrelser og intellektuelle handicap. <i>Forskning i udviklingshæmning</i>, 90, 14–21.</p>
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	<p>TEACCH-programmet har til formål at hjælpe personer med autismspektrumforstyrrelse med at opnå maksimal autonomi og samfundsmæssig integration. Det fokuserer på kommunikation, læring, sociale færdigheder, daglige færdigheder og uafhængighed, ved at bruge visuelle læringsmetoder som kort og billeder til at hjælpe med forståelse og tilegnelse af færdigheder. Rumlig organisering er også nøglen, ved at bruge kasser og beholdere til struktur. Det har vist sig effektivt hos voksne (Siu et al., 2019). I 2001 etablerede det græske selskab til beskyttelse af autistiske mennesker Grækenlands første autismebolig ved hjælp af TEACCH-principper, som vi mener også kunne gavne støttende boliger.</p>
Behovet/problemet/problematiseringen behandlet af den nuværende praksis	<p>TEACCH-programmet giver effektiv pædagogisk og terapeutisk støtte til personer med autismspektrumforstyrrelse (ASD), herunder voksne, ved at adressere deres unikke læringsstile gennem visuelle metoder. Det sigter mod at øge autonomi og samfundsmæssig integration ved at udvikle kommunikation, sociale færdigheder og daglige levet færdigheder. Programmet lægger vægt på familieinvolvering og anerkender omsorgspersoners afgørende rolle. Skræddersyet til individuelle styrker og udfordringer sætter TEACCH progressive mål for at fremme succes og motivation. Det kan også være en fordel at anvende disse principper på støttende huse.</p>
Resultater/resultater	<p>Effektiviteten af TEACCH-interventionen er blevet fremhævet af undersøgelser, der involverer børn i forskellige aldre på tværs af forskellige sociale sammenhænge, hvilket indikerer positive resultater og høj forældretilfredshed (Sanz-Cervera et al., 2018). I november 2001 etablerede en undersøgelse et opholdssted for mennesker med autisme ved hjælp af struktureret undervisning og TEACCH-metoden med alle 12 beboere (Siaperas et al., 2006). Dette casestudie brugte interviewspørgeskemaer og systematiske observationer til at evaluere programmets effektivitet for 12 unge og voksne med autisme, som ikke havde nogen forudgående interventioner. Evalueringsværktøjerne omfattede Childhood Autism Rating Scale, Vineland Adaptive Behavior Scales og strukturerede observationer med fokus på personlig uafhængighed, sociale evner og funktionel kommunikation. Efter 6 måneder blev der observeret betydelige fremskridt i alle tre områder for alle beboere. Observationsdata viste også øget aktivitet og social adfærd med signifikante fald i kategorierne 'ingen aktivitet' og 'ingen social handling'.</p>

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.3 Italien

Nuværende praksis 3: USDA-projekt

Land	Italien
Titler på identificeret nuværende praksis	3. USDA-projekt USDA fejrer åbent hus for Belding Autism Center (2017). Hentet fra: https://www.rd.usda.gov/newsroom/news-release/usda-celebrates-open-house-belding-autism-center
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Gaiani, A., Fantoni, D., & Katamadze, S. (2022). Autisme og arkitektur: Vigtigheden af en gradvis rumlig overgang. <i>Athens Journal of Architecture</i> , 8(2), 175-194.
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Studiet af Alessandro Gaiani et al. (2022) skabte praksis med navnet "USDA", også kaldet "Gradual Spatial Transition", og undersøgte, hvordan arkitektur kan hjælpe unge voksne med ASD til at opnå større uafhængighed ved at reducere miljømæssige forhindringer i huset. Denne metode tilskynder også til at finde egnede miljøer gennem varierede sanserum, undgå overdreven komfort, der gør forandring traumatisk. Arkitektorens rolle er afgørende, idet den fokuserer på at arrangere situationer inden for en sammenhængende ramme frem for at følge strenge retningslinjer. Der lægges vægt på overgangsrum med varierende stimuliintensiteter, der adresserer ubehagsparametre som trængsel og nærhed til dynamiske situationer gennem mediation frem for fjernelse. Dette guider personer med ASD til miljøer, der passer til deres præferencer, balancerer synlighed og evnen til at forsvinde hurtigt.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Praksis af Alessandro Gaiani et al. (2022) adresserer behovet for at hjælpe unge voksne med ASD til at opnå større uafhængighed ved at reducere miljømæssige hindringer i hjemmet. Denne tilgang guider personer med ASD til miljøer, der passer til deres præferencer, og balancerer synlighed og evnen til at forsvinde hurtigt.
Resultater/resultater	Projektet anvender en "Gradual Spatial Transition"-strategi, der bevæger sig fra områder med lav til høj stimulus for at fremme uafhængighed og kapacitetsopdagelse. For eksempel omfatter deres miljø "vestblokken", der byder på seks fleksible klasseværelser og en central gårdhave, der fremmer social interaktion og sikkerhed. Den midterste blok fungerer som et atrium, refektorium og kontorer, mens den østlige blok huser et fitnesscenter, der symboliserer høj aktivitet og interaktion. Designet integrerer teoretiske ideer i praktiske anvendelser og understreger vigtigheden af varierede sanserum for at undgå overdreven komfort og lette tilpasningen. Gennemsigtige elementer i forbindelsesområder reducerer desorientering og muliggør sømløse overgange mellem forskellige miljøer. Disse funktioner, herunder nicher og legende møbler, giver muligheder for ensomhed eller social interaktion baseret på elevernes behov. Disse principper kunne bruges til at støtte huse.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.3 Italien

Nuværende praksis 4: CASA MIA

Land	Italien
Titler på identificeret nuværende praksis	4. MIT HUS
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Cia, G., & Borghi, L. (2021). Beskriv god praksis. MIT HUS. Et indbydende hjem for mennesker med handicap. I EFTER OS: implementeringen af lov 112/16. Overvågning 2019–2020 (s. 81–91). Maggioli Editore. LOV 22. juni 2016, n. 112. https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:legge:2016;112 Marco Bollani (2017). SOM OS Anffas Social Cooperative Federsolidarietà Lombardia Trustee Technician Anffas National Foundation Efter USA. Hentet fra: https://solcomantova.it/wp-content/uploads/2015/10/Marco-Bollani_convegno-Dopo-di-Noi.pdf
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	CASA MIA-projektet (Cia & Borghi, 2021) har til formål at forbedre boligautonomi, støtte hjemmepleje og fremme inklusion, i overensstemmelse med lov 112/16's mål. Beliggende i Correggio, i "Caleidoscopio"-kvarteret, bygger det på boligoplevelsen "Coriandoline". Projektet modtog støtte fra Emilia-Romagna-regionen og Fondazione "Dopo di Noi", hvor lokalsamfundet og Legacoop udviste stærk støtte. CASA MIA repræsenterer en innovativ velfærdsmodel, der kunne anvendes på støttende huse, som stadig mangler i Italien.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	CASA MIA-projektet har til formål at fremme retten til selvbestemmelse og selvstændigt liv for mennesker med handicap, i overensstemmelse med målene i lov 112/16. Det giver en konkret mulighed for, at den enkelte kan bo selvstændigt eller samles i små, støttede bomiljøer. Projektet fokuserer på at tilpasse almindelige boliger i beboelsesejendomme til at understøtte overgangen fra forældrepleje eller botilbud, fremme autonomi og øge livskvaliteten for mennesker med intellektuelle og motoriske handicap.
Resultater/resultater	CASA MIA-projektet har med succes demonstreret et nyt perspektiv på social intervention og selvstændigt liv (). Gennem synergien mellem familier og tjenester har det skabt små, støttede boligmiljøer, der fremmer autonomi. Projektet har vist betydelige resultater inden for de-institutionalisering, hvor over ti personer er gået fra forældre- eller botilbud til selvstændige boformer. Dette initiativ har styrket samfundsengagementet, beviser effektiviteten af skræddersyet støtte og vigtigheden af tilpasningsdygtige boliger.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.3 Italien

Nuværende praksis 5: RIBY

Land	Italien
Titler på identificeret nuværende praksis	5.RIBY
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	BRIVIO, A. (2014). Riby. Robot til støtte for terapi af voksne, der lider af autisme. UDDANNELSESRBOTIKK AUTISM: SOCIALE ROBOTER SOM HJÆLP I BEHANDLING AF AUTISM. Hentet fra: https://robot.omitech.it/robotica-educativa-aiuto-robot-nella-terapia/
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Praksis fokuserer på brugen af robotteknologi til at hjælpe personer med autisme med at udvikle sociale og kognitive færdigheder. Dette involverer skabelsen og udnyttelsen af robotsystemer, der er skræddersyet til behovene hos autistiske individer, også i hussammenhæng, som giver interaktive og engagerende værktøjer til at lette læring og kommunikation. Disse robotter (navngivet: RIBY) er designet til at tilbyde konsistente og gentagne interaktioner, der er gavnlige for autistiske brugere, og hjælper dem med at øve og forbedre forskellige færdigheder i et kontrolleret og støttende miljø (Brivio, 2014).
Behovet/problem/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Problemet, der behandles af den nuværende praksis, er de vanskeligheder, personer med autisme står over for med at udvikle sociale og kognitive færdigheder på grund af traditionelle læringsmiljøers begrænsninger. Disse miljøer mangler ofte de strukturerede, konsistente og gentagne interaktioner, som autistiske individer har gavn af. Brugen af robotteknologi i denne sammenhæng giver skræddersyede, interaktive værktøjer, der letter læring og kommunikation, og tilbyder et kontrolleret og understøttende miljø, der kan tilpasses til at imødekomme hver enkelt brugers specifikke behov og præferencer.
Resultater/resultater	Brugen af indenlandske robotter til personer med autisme har vist positive resultater. Disse robotter giver konsistente og strukturerede interaktioner, der er afgørende for udvikling af sociale og kognitive færdigheder. Brugere har vist forbedret socialt engagement, kommunikationsevner og læringsfastholdelse (Brivio, 2014). Disse robotters tilpasningsmuligheder giver mulighed for skræddersyede pædagogiske aktiviteter og hjælp til daglige opgaver, hvilket fremmer større uafhængighed. Familier og pårørende rapporterer om høj tilfredshed og bemærker, at robotter forbedrer livskvaliteten og letter håndteringen af daglige rutiner og terapiøvelser for autistiske individer.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.4. Republikken Nordmakedonien

Nuværende praksis 1: Dagcentre for voksne i Negotino og Volkovo, Skopje

Land	RN Makedonien
Titel på identificeret nuværende praksis	1. Dagcentre for voksne i Negotino og Volkovo, Skopje
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	http://www.porakanegotino.eu.mk/index.php/services/dnevni-centri-za-vozrasni-lica-vo-negotino-i-volkovo-skopje
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	<p>Siden 2003 har PORAKA NEGOTINO Dagcenter i Negotino drevet, og siden 2012 har det drevet i Volkovo, Gjorce Petrov kommune, Skopje. Disse dagcentre repræsenterer en støttetjeneste for mennesker med intellektuelle handicap, der bor hos deres forældre, og støtte til mennesker, der er berørt af afinstitutionaliseringsprocessen, som bor i samfundet med støtte i boligenhederne i lokalsamfundet i Negotino og Skopje. Dagplejecentre sigter mod at tilbyde dagpleje, socialisering, uddannelse, arbejdsengagement og træning til selvstændigt liv. De fremmer også nytten af mennesker med handicap i intellektuel udvikling i samfundet og hjælper deres forældre med at organisere deres liv og udføre daglige familiemæssige og sociale forpligtelser. Daginstitutioner yder stor støtte til at implementere afinstitutionaliseringsprocessen. Mange aktiviteter udføres i dagcentrene under og uden for værkstederne.</p>
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Denne daginstitution og lignende tager sig af mennesker med udviklingshæmning eller mennesker med cerebral parese.
Resultater/resultater	Selvom denne støttetjeneste er en god praksis, kan vi stadig sige, at der i Republikken Makedonien stadig ikke er noget udviklet system til at støtte det uafhængige liv for mennesker med autisme. De bor stadig sammen med deres familier eller sammen med andre personer med handicap.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.4. Republikken Nordmakedonien

Denne form for omsorg/selvstændig tilværelse med støtte, hvor mennesker med handicap plejes uden at lægge vægt på diagnosen, er unik i Nordmakedonien. Der er intet støttesystem eller eksempler på uafhængigt liv for voksne på spektret, fordi de fleste af dem er udiagnosticerede. Selvom de lever selvstændigt og med succes, er disse mennesker uvidende om deres tilstand. På grund af denne situation kan vi konkludere, at i Nordmakedonien vil dette projekt og partnernes praksis have en væsentlig indflydelse på at øge bevidstheden om de udfordringer, som mennesker på autismspektret står over for.

Adskillige artikler på sociale medier og på webportaler er bevis på denne situation.

En af dem (<https://divos.mk/objava/autizam-vo-makedonski-kontekst/>), som taler om "Autisme i makedonsk kontekst" udgivet i maj 2019 påpeger, at "i Makedonien er der ingen, der tager sig af voksne med autisme"

Ifølge den eneste institution, der leder alle sociale tjenester i Makedonien (<https://zsd.gov.mk/wp-content/uploads/2021/03/Pregled-na-uslugi-od-socijalna-zastita-vo-Republika-Makedonija-2017.pdf>) JU INSTITUTTET FOR SOCIALE AKTIVITETER – SKOPJE ovenstående eksempler er den eneste model for selvstændigt liv med støtte, der findes. I en tekst offentliggjort den 21.05.2020

(<https://novamakedonija.com.mk/makedonija/skopje/%D0%BB%D0%B8%D1%86%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D1%81%D0%BE-%D0%B0%D1%83%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%BC-%D1%81%D1%90-%D1%83%D1%88%D1%82%D0%B5-%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D0%B2%D0%BE%D1%80-%D0%BE%D0%B4-%D1%81%D0%B8%D1%81/>) siges det, at "Folk med autisme er stadig uden for systemet". Vi mangler også centre for voksne, små gruppehjem, sociale klubber, rehabiliteringscentre og arbejdsinddragelsescentre for voksne. Disse personer er uden for systemet, fordi de ikke er omfattet af lov om arbejdsforhold. Små gruppeboliger efterspørges mere og mere højtlydt, men også det lokale selvstyre og relevante ministerier bør inddrages.

Et af de få eksempler, der taler om situationen med autisme, er Tsare Mancheva. Hun siger: "Folk med autisme bør også følge deres drøm" i hendes tekst den 15. januar 2019. Hun forklarer: De fleste kender ikke engang til min tilstand, fordi jeg var bange for at blive afvist. Jeg var bange for at tale om det indtil for nogle år siden, men så gav jeg slip, fordi jeg var på besøg hos min tante i Tyskland, hvor jeg mødte andre mennesker på spektret. Jeg plejede at tro, at jeg var den eneste med denne tilstand, men da jeg indså, at andre mennesker oplevede det samme, skete der et kritisk psykologisk øjeblik for mig. Nu kommunikerer jeg glat, og jeg begynder at møde nye mennesker, der accepterer mig, som jeg er. Først troede jeg, at jeg ville få oplevelser som min barndom, men tværtimod, nu har jeg mere selvtilid.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.5. Irland

Nuværende praksis 1: Fremme af den sociale inklusion af børn med ASD: En familiecentreret intervention

Land	Irland
Titel på identificeret nuværende praksis	1. Fremme af den sociale inklusion af børn med ASD: En familiecentreret intervention
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	McConkey, R., Cassin, M.-T., & McNaughton, R. (2020).
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Undersøgelsen fokuserer på en hjemmebaseret familieintervention med det formål at integrere børn med ASD i samfundsaktiviteter ved at adressere deres sociale isolation.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Børn med ASD oplever isolation på grund af begrænset socialt og samfundsengagement.
Resultater/resultater	Betydelige forbedringer i børns evne til at engagere sig i samfundet og deltage i aktiviteter uden for hjemmet, hvilket øger deres sociale færdigheder og reducerer isolation. Forældre rapporterede også om et fald i stress og en stigning i familiens sammenhængskraft.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.5. Irland

Nuværende praksis 2: Irske klinikers syn på interventioner til børn med autistiske spektrumforstyrrelser

Land	Irland
Titel på identificeret nuværende praksis	2. Irske klinikers syn på interventioner til børn med autistiske spektrumforstyrrelser
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1362361310364141
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Denne forskning indfanger klinikers perspektiver på forskellige interventioner, herunder støttende boliger, og deres effektivitet for børn med ASD.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Klinikers vurderinger af tilstrækkeligheden af nuværende interventionsstrategier, herunder bolig- og samfundstjenester.
Resultater/resultater	Klinikere foretrak en blanding af interventioner skræddersyet til individuelle behov, som ofte omfattede understøttende boligløsninger for at forbedre udviklingsresultater.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.5. Irland

Nuværende praksis 3: Hjælpeteknologi: Forstå behovene og oplevelserne hos personer med autismspektrumforstyrrelse og/eller intellektuelle handicap i Irland og Storbritannien

Land	Irland
Titel på identificeret nuværende praksis	3. Hjælpeteknologi: Forståelse af behov og erfaringer hos personer med autismspektrumforstyrrelse og/eller intellektuelle handicap i Irland og Storbritannien
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	O'Neill, S. J., Smyth, S., Smeaton, A., & O'Connor, N. (2020).
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Undersøgelsen evaluerer, hvordan hjælpeteknologier kan understøtte dagliglivet og uafhængigheden for personer med ASD i støttende boligmiljøer.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Styrkelse af uafhængighed i støttende boliger gennem brug af hjælpeteknologier.
Resultater/resultater	Positiv indvirkning af hjælpeteknologier på uafhængigheden af personer med ASD i støttende boliger, hvilket forbedrer deres evne til at håndtere daglige opgaver og kommunikation.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.5. Irland

Nuværende praksis 4: De faglige udviklingsbehov for primære lærere i specialklasser for børn med autisme i den irske republik

Land	Irland
Titel på identificeret nuværende praksis	4. De faglige udviklingsbehov for primære lærere i specialklasser for børn med autisme i den irske republik
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Finlay, C., Kinsella, W., & Prendeville, P. (2019).
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Denne undersøgelse vurderer uddannelsesbehovet hos lærere, som er kritiske i både uddannelsesmiljøer og støttende boliger for børn med ASD.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Behov for forbedret læreruddannelse for at støtte børn med ASD effektivt i både uddannelses- og boligmiljøer.
Resultater/resultater	Anerkendelse af behovet for løbende faglig udvikling for at sætte lærere i stand til bedre at understøtte uddannelses- og boligbehovene for børn med ASD, hvilket fremhæver sammenhængen mellem uddannelsesresultater og boligstabilitet.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.5. Irland

Nuværende praksis 5: De økonomiske omkostninger og dens forudsigelser for børneautismespektrumforstyrrelser i Irland: Hvordan er byrden fordelt?

Land	Irland
Titel på identificeret nuværende praksis	5. De økonomiske omkostninger og dets forudsigelser for børneautismespektrumforstyrrelser i Irland: Hvordan er byrden fordelt?
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Roddy, Á., & O'Neill, C. (2018).
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Denne undersøgelse estimerer de samfundsmæssige omkostninger forbundet med barndoms ASD i Irland, og beskriver den økonomiske byrde på familier og statslige tjenester.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Økonomisk byrde af ASD på familier og fordelingen af staten versus familieudgifter til ASD-tjenester, herunder støttende boliger.
Resultater/resultater	Betydelig økonomisk byrde for familier, hvilket indikerer et behov for flere tjenester og interventioner, herunder plejehjem eller understøttende boliger.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.5. Irland

Nuværende praksis 6: National boligstrategi for handicappede 2022-2027

Land	Irland
Titel på identificeret nuværende praksis	6. National Boligstrategi for Handicappede 2022-2027
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://www.housingagency.ie/sites/default/files/2023-06/NHSDP%20Implementation%20Plan%20.pdf
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Denne strategi tilvejebringer en national ramme for at sikre, at boligbehovene for mennesker med handicap (PD), herunder dem med ASD, behandles på en struktureret og bæredygtig måde. Det understreger integrationen af handicapbehov i almindelige boligpolitikker.
Behovet/problemet /problematikken behandlet af den nuværende praksis	Strategien adresserer behovet for mere inkluderende boliger, der understøtter uafhængighed og samfundsintegration af mennesker med handicap, herunder dem med ASD.
Resultater/resultater	Strategien har ført til skabelsen af en mere koordineret tilgang mellem forskellige regeringsafdelinger og agenturer, rettet mod at integrere boligbehov for PD i alle aspekter af boligpolitikken. Resultaterne omfatter udvikling og formidling af retningslinjer til lokale myndigheder om tilpasning af boliger til at være handicapvenlige og øgede bevillinger til specialiserede boligtilpasninger og en revisionsproces for eksisterende boligpolitikker for at sikre, at de opfylder behovene for PD.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.5. Irland

Nuværende praksis 7: Boliger til alle – En ny boligplan for Irland

Land	Irland
Titel på identificeret nuværende praksis	7. Housing for All – En ny boligplan for Irland
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://www.gov.ie/en/publication/ef5ec-housing-for-all-a-new-housing-plan-for-ireland/
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Denne nationale rapport skitserer en køreplan for at give øget boligtilgængelighed og muligheder for alle borgere, herunder dem med handicap. Det fokuserer på at øge udbuddet af sociale og billige boliger og forbedre boligernes kvalitet og egnethed. Specifikke tiltag omfatter revision af boligtilskud, indførelse af handicapvenlige boligtekniske rådgivere i lokale myndigheder og etablering af regelmæssig rapportering om udviklingen af boliginitiativer.
Behovet/problemet /problematikken behandlet af den nuværende praksis	Manglen på passende boliger til en overkommelig pris og af høj kvalitet til alle mennesker, herunder dem med ASD.
Resultater/resultater	Denne plan har igangsat flere vigtige udviklinger inden for boliger for mennesker med handicap: En forpligtelse til at øge det årlige byggeri af tilgængelige boligenheder. Indførelse af Boligtilpasningsstøtten, som er blevet brugt til at ændre eksisterende boliger for at gøre dem mere tilgængelige for personer med handicap. Planen har været medvirkende til at tilskynde lokale regeringer til at prioritere boligbehov for handicappede i deres byplanlægning og udviklingsdagsordener.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.5. Irland

Nuværende praksis 8: Inklusion Irland – boligressourcer

Land	Irland
Titel på identificeret nuværende praksis	8. Inklusion Irland – boligressourcer
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://inclusionireland.ie/resources/housing/
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Inclusion Ireland tilbyder en centraliseret platform, der giver ressourcer, fortalervirksomhed og vejledning til personer med handicap, der leder efter bolig. Den lægger vægt på rettighedsbaserede tilgange til bolig og selvstændigt liv. Organisationen arbejder gennem offentlige oplysningskampagner, politisk fortalervirksomhed og direkte støttetjenester for at hjælpe enkeltpersoner med at navigere i boligmuligheder.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Manglen på ressourcer og passende og tilgængelig vejledning til mennesker med handicap, der kan klare sig selv, herunder dem med ASD.
Resultater/resultater	Inklusion Irlands fortalervirksomhed og ressourceforsyning har opnået: Øget offentlighed og beslutningstageres bevidsthed om de boligudfordringer, som personer med handicap står over for. Påvirket lovgivning og politiske ændringer for at forbedre boligernes tilgængelighed og overkommelige priser. Forudsat direkte assistance til hundredvis af familier med at navigere i boligsystemet, hvilket væsentligt forbedrede deres levevilkår.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.5. Irland

Nuværende praksis 9: En vision for forandring: Rapport fra ekspertgruppen om mental sundhedspolitik

Land	Irland
Titel på identificeret nuværende praksis	9. En vision for forandring: Rapport fra ekspertgruppen om mental sundhedspolitik
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://www.hse.ie/eng/services/publications/mentalhealth/mental-health---a-vision-for-change.pdf
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Selvom den er bredere i omfang, anerkender denne rapport de specifikke mentale sundhedsydelse og boligbehov for personer med ASD.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Integrering af mentale sundhedstjenester med andre støtteforanstaltninger, herunder boliger, for personer med ASD.
Resultater/resultater	Selvom rapporten ikke direkte implementerede boligpolitikker, påvirkede den indirekte boliger for personer med psykiske udfordringer, herunder dem med ASD. Ved at slå til lyd for samfundsbaseede tjenester, som omfatter understøttende boliger. Vægten på at reducere hospitalsindlæggelser og fremme samfundslivet understøtter behovet for passende boliger, der letter restitution og integration i samfundet. Resultaterne i form af boliger vil derfor omfatte øget bevidsthed og et skub i retning af at udvikle boligløsninger, der er integreret med mentale sundhedsstøtter til dem med ASD.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.5. Irland

Nuværende praksis 10: Implementering af politik under den nationale boligstrategi for handicappede

Land	Irland
Titel på identificeret nuværende praksis	10.Implementering af politik under den nationale boligstrategi for handicappede
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://www.housingagency.ie/sites/default/files/2023-06/NHSDP%20Implementation%20Plan%20.pdf
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Denne komponent i den nationale boligstrategi diskuterer den systematiske tilgang til implementering af politikken på tværs af forskellige niveauer af regering og agenturer. Det involverer koordinering mellem boligstyrelsen, lokale myndigheder og sundhedsministeriet for at sikre, at politikken implementeres effektivt. Nationale og lokale myndigheders bolig- og handicapstyregrupper er blevet etableret for at overvåge og drive implementeringen på både nationalt og lokalt niveau.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Manglen på tilgængelige og støttende boliger for mennesker med handicap, herunder dem med ASD
Resultater/resultater	Implementeringsindsatsen har resulteret i: Etablerede regelmæssige overvågnings- og rapporteringssystemer, der sikrer ansvarlighed og gennemsigtighed i leveringen af boligtilbud til mennesker med handicap. Dannelse af lokale og nationale styregrupper, der effektivt har koordineret implementeringen af boligpolitikker, og sikret, at strategierne gennemføres som planlagt. Væsentlige forbedringer i samarbejdet mellem sundheds- og boligsektorerne, hvilket fører til mere integreret serviceydelser til personer med handicap.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.6. Den Europæiske Union

Nuværende praksis 1: Autismetilfredshed med omsorg holistisk samtale (ASCHI)

Land	EU
Titel på identificeret nuværende praksis	1. Autismetilfredshed med pleje holistisk samtale (ASCHI)
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://www.liebertpub.com/doi/10.1089/aut.2019.0080 Crompton, C. J., Michael, C., Dawson, M., & Fletcher-Watson, S. (2020). Boligpleje for ældre autistiske voksne: Indsigt fra tre multi-ekspert-topmøder. <i>Autism in Adulthood</i> , 2(2), 121-127. https://www.ndti.org.uk/resources/publication/contemplating-autistic-supported-living https://osf.io/3m8gh
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Den nuværende praksis er baseret på et firedelt interviewskema designet til at blive brugt med autistiske voksne på plejehjem.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	ASCHI dækker emner, der identificeres som værende vigtige for autistiske voksne, der bor på plejehjem, herunder sociale tider med andre, daglige rutiner, aktiviteter, miljø, uafhængighed, fortalervirksomhed, fysisk sundhed og velvære.
Resultater/resultater	ASCHI er et værktøj med åben adgang for ældre autistiske voksne i plejehjem og hjælper med at forme fremtidig forskning, praksis og politik.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.6. Den Europæiske Union

Nuværende praksis 2: IVEA, Innovative Vocational Education for Autism

Land	EU
Titel på identificeret nuværende praksis	2. IVEA, Innovativ Erhvervsuddannelse for Autisme
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://ivea-project.eu/the-project/overview/ Sun, L. (2021). Effektiviteten af Virtual Reality på beskæftigelsesuddannelse for unge voksne med autisme og intellektuelle og udviklingsmæssige handicap: En systematisk gennemgang.
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	IVEA-projektet er rettet mod social inklusion af mennesker med autisme og en mere fokuseret kultur på ikke-diskriminerende og aktivt medborgerskab ved at fremme kritisk tænkning i hele Europa. IVEA-projektet vil bidrage til opnåelsen af forskellige mål relateret til innovative tilgange til at henvende sig til personer på autismspektret og deres familier og samtidig levere en ny europæisk holistisk guide til inklusion gennem beskæftigelse.
Behovet/problem/et problem atikken behandlet af den nuværende praksis	IVEA-projektet pegede på behovet for at sætte unge autistiske voksne i stand og styrke dem med bløde færdigheder til at fremme succesfuld inklusion på arbejdsmarkedet. Autister kan have stor kompetence inden for mange typer af færdigheder (informatik, teknologier, matematik og naturvidenskab osv.), men erfaringerne viste, at de kan have svært ved ikke kun at finde arbejde, men også med at møde kravene fra en ny jobsituation. At handle med kolleger og arbejdsgivere kan nogle gange udløse udfordringer, der kan bringe succesen med deres inklusion på arbejdspladsen i fare.
Resultater/resultater	Projektet samlede universiteter, autismeforeninger, fagfolk og ngo'er i hele Europa for at skabe en ny europæisk guide til effektiv erhvervsuddannelse af autistiske individer, og derved bidrage til deres succesfulde beskæftigelse. Hovedresultatet af projektet var en europæisk guide til ansættelse af mennesker med autisme, som blev udtænkt som et resultat af to forskellige prøvetræningskurser: et skræddersyet til personer på autismspektret og et andet for repræsentanter for potentielle arbejdsgivere, herunder interessenter, NGO-medarbejdere, og administrative afdelingsansatte fra forskellige brancher såsom butikker. Deltagerne i disse træningssessioner blev derefter integreret i et afsluttende praktikprogram, der havde til formål at give praktisk erfaring til personer med autisme inden for de førnævnte enheder.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.6. Den Europæiske Union

Nuværende praksis 3: Nye veje til inklusion netværk

Land	EU
Titel på identificeret nuværende praksis	3. Nye veje til inklusion netværk
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	Ísvan, N., Bonardi, A., & Hiersteiner, D. (2023). Effekter af personcentreret planlægning og praksis på sundhed og velvære hos voksne med intellektuelle og udviklingsmæssige handicap: en multilevel-analyse af forbundne administrative og undersøgelsesdata. <i>Journal of Intellectual Disability Research</i> , 67(12), 1249–1269. https://includ-ed-eu.com/sites/default/files/good-practice/files/training_and_practice_in_person_centered_planning_-_a_european_perspective.pdf
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	"New Paths to InclUision Network" med 19 partnere fra 14 europæiske lande overfører det evidensbaserede koncept med personcentreret planlægning. Personcentreret planlægning er en familie af procesorienterede tilgange til at give mennesker med handicap mulighed for at leve et selvbestemt liv i samfundet.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Formålet med netværket er at hjælpe organisationer med at transformere deres tjenester og levere individualiseret og personcentreret støtte til personer med handicap, som krævet i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. For at få dette til at ske, sigter netværket mod at udstyre organisationer og deres medarbejdere med den viden og de færdigheder, der er nødvendige for at reagere på de individuelle behov hos personer med handicap.
Resultater/resultater	The New Paths to InclUision Network samler organisationer af personer med handicap, tjenesteudbydere, universiteter og forskningscentre fra fjorten europæiske lande og Canada, hvis fælles mål er at opnå forandring; og støtte organisationer til at levere samfundsbaserede og personcentrerede tjenester til mennesker med handicap.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.6. Den Europæiske Union

Nuværende praksis 4: Autisme VR-projektet

Land	EU
Titel på identificeret nuværende praksis	4. Autisme VR-projektet
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://autism-vr.eu/ https://autism-vr.eu/wp-content/uploads/2022/06/VRAA-I03-Manual_Final_EN.pdf Sait, M., Alattas, A., Omar, A., Almalki, S., Sharf, S., & Alsaggaf, E. (2019). Anvendelse af virtual reality-teknikker i miljøtilpasning for autistiske børn. <i>Procedia Computer Science</i> , 163, 338-344.
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	Formålet med Autisme VR projektet var at identificere 10 hverdagssituationer, hvor autistiske personer mellem 15-25 år kæmper, og se om det var muligt at udvikle VR-træningssimuleringer til at praktisere disse situationer.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Projektet havde til formål at fremvise god praksis på dette område: Et multi-faglært partnerskab sammensat af organisationer, der er aktive inden for digital-baserede teknologier, social integration, arbejdsmarkedsintegration og særlige uddannelsesbehov, vil udvikle et VR-træningsværktøjssæt for mennesker med ASD med henblik på rehabilitering og træning i kommunikation og sociale færdigheder. Desuden skal potentielle arbejdsgivere informeres om fordelene ved at ansætte en person med ASD.
Resultater/resultater	Udarbejdelse af en manual for ansættelse af mennesker med autismspektrumforstyrrelse og relaterede god praksis. Samt en VR, der indeholder miljøer med hverdagssituationer.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.6. Den Europæiske Union

Nuværende praksis 5: ASDEU-programmet

Land	EU
Titel på identificeret nuværende praksis	5. ASDEU-programmet
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://www.autismeurope.org/wp-content/uploads/2018/03/LINK68.EN_.pdf Hertz-Picciotto, I., Schmidt, R. J., & Krakowiak, P. (2018). Forståelse af miljømæssige bidrag til autisme: Årsagsbegreber og videnskabens tilstand. Autism Research, 11(4), 554-586.
Kort beskrivelse af den nuværende praksis	ASDEU er et treårigt program finansieret af Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Sundhed og Fødevarerikkerhed (DG-SANTE) med det formål at øge forståelsen af og forbedre svarene på behovene hos mennesker på autismspektret.
Behovet/problemet/problematikken behandlet af den nuværende praksis	Omfanget af ASDEU-forskningen var bredt og undersøgte områder som forekomst, de økonomiske og sociale omkostninger ved autisme, tidlig diagnostisk og evidensbaseret intervention og effektiv pleje og støtte til voksne og ældre mennesker på autismspektret.
Resultater/resultater	Gennem dette projekt har fagfolk i hele Europa modtaget træning og støtte til at forbedre plejen til personer med autismspektrumforstyrrelse (ASD). Der er vedtaget bedste praksis, som fremmer samarbejdet mellem medlemsstaterne og harmoniserer evidensbaserede retningslinjer. Denne koordinerede indsats sikrer ensartet støtte af høj kvalitet til personer med ASD, fremmer inklusivitet og imødekommer bedre deres behov på europæisk plan.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.7. Nationale rapporter og undersøgelser

National rapport og undersøgelse 1: Mod menneskerettighedsbaserede mentale sundhed og psykosociale støttetjenester i hele Europa

Land	EU
Titel på identificeret rapport	1. Mod menneskerettighedsbaserede mentale sundhed og psykosociale støttetjenester i hele Europa
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://easpd.eu/publications-detail/easpd-innovation-awards-2024-mental-health-and-psychosocial-disability-services/ https://easpd.eu/fileadmin/user_upload/Publications/2024-May10-EASPD-Mental_Health_Report-Web.pdf
Kort beskrivelse af rapporten	Den nationale rapport behandler de kritiske problemer, som personer med handicap i Europa står over for med hensyn til selvstændigt liv. Den diskuterer virkningen af spareforanstaltninger, utilstrækkelig finansiering og regeringernes manglende gennemførelse af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD). Gennem forskellige vidneudsagn og rapporter fremhæver den handicappedes kampe for at sikre nødvendig støtte og personlig assistance, og understreger behovet for politiske ændringer og øgede midler for at sikre, at deres rettigheder og livskvalitet opretholdes.
Behovet/problemet/problemet behandlet	Dokumentet adresserer det udbredte problem med utilstrækkelig støtte til et selvstændigt liv for personer med handicap. Den afslører, hvordan spareforanstaltninger og budgetnedsækninger på tværs af forskellige europæiske lande har ført til systemiske krænkelse af handicappede personers rettigheder. Dette har resulteret i reduceret personlig assistance, dårlige levevilkår og øget institutionalisering, som alt sammen underminerer autonomien og livskvaliteten for personer med handicap.
Resultater/resultater	De resultater, der diskuteres i dokumentet, viser en varieret effekt på tværs af forskellige regioner. I Sverige bliver den første succes med uafhængige fonde undermineret af nylige nedsækninger og restriktive politikker. Storbritannien står over for betydelige rettighedskrænkelser på grund af stramninger, hvor nedsatte handicapydelse truer det uafhængige liv. I lande som Grækenland og Bulgarien er der minimal støtte til uafhængig tilværelse, hvilket tvinger afhængighed af familie eller dårlig institutionspleje. Dokumentet opfordrer til øget finansiering, politiske ændringer og bedre implementering af UNCRPD for at forbedre forholdene for personer med handicap.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.7. Nationale rapporter og undersøgelser

National rapport og undersøgelse 2: Modeller af lovende praksisser for selvstændigt liv og inklusion i samfundet for mennesker med betydelige støttebehov

Land	EU
Titel på identificeret rapport	2. Modeller for lovende praksisser for selvstændigt liv og inklusion i samfundet for mennesker med betydelige støttebehov
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://easpd.eu/fileadmin/user_upload/Publications/Models_of_promising_practices_on_independent_living_and_inclusion_in_the_community_for_people_with_significant_support_needs.pdf
Kort beskrivelse af rapporten	Rapporten fremhæver den uforholdsmæssige indvirkning af spareforanstaltninger på handicappede og vigtigheden af uafhængige levevilkår. Dokumentet indeholder vidnesbyrd fra forskellige lande, der illustrerer virkningerne af økonomiske nedskæringer og nødvendigheden af bedre politikker og støttesystemer. Det understreger behovet for tilslutning til De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD) og den rolle, som europæiske politikker og institutioner spiller med hensyn til at lette et selvstændigt liv for handicappede.
Behovet/problem/et problem behandlet	Rapporten identificerer væsentlige problemer for handicappede i hele Europa, primært virkningen af spareforanstaltninger, som har ført til betydelige nedskæringer i handicapydelse og personlig assistance. I lande som Storbritannien, Sverige og Grækenland har disse nedskæringer resulteret i reduceret støtte til handicappede, hvilket truer deres ret til et selvstændigt liv. Manglen på tilstrækkelige finansierings- og støttesystemer tvinger mange handicappede i institutionspleje eller gør dem stærkt afhængige af familiestøtte, hvilket ikke altid er muligt. Problemet forværres af den inkonsekvente implementering af UNCRPD på tværs af forskellige europæiske lande, hvilket fører til forskelle i livskvalitet og rettigheder, som handicappede nyder godt af.
Resultater/resultater	De dokumenterede resultater omfatter forskellige svar fra europæiske institutioner og fortalergreupper, der sigter mod at løse disse spørgsmål. På trods af udfordringerne har der været succeser såsom væksten af Sveriges independent living-fond, selvom den nu står over for trusler fra reduceret finansiering. FN's involvering i Storbritannien fremhævede systematiske krænkelse af handicappede menneskers rettigheder, hvilket førte til opfordringer til bedre overholdelse af internationale standarder. Svarene fra regeringerne har dog været blandede, og nogle ignorerer FN's anbefalinger. Dokumentet understreger nødvendigheden af fortsat fortalervirksomhed og omallokering af ressourcer til at støtte en uafhængig tilværelse, hvilket antyder, at investeringer i disse områder kan føre til bedre samfundsintegration og økonomiske bidrag fra handicappede.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.7. Nationale rapporter og undersøgelser

National rapport og undersøgelse 3: Fremtiden er nu: Personcentreret teknologi til at styrke personer og handicap tjenester

Land	EU
Titel på identificeret rapport	3. Fremtiden er nu: Personcentreret teknologi til at styrke personer og handicap tjenester
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://easpd.eu/fileadmin/user_upload/PCT_Conference_Report_Oct.pdf
Kort beskrivelse af rapporten	Rapporten "Supporting the Independent Living of Persons with Disabilities – Role of the European Policies and Institutions" skitserer diskussioner fra et møde i Europa-Parlamentet den 26. september 2017. Den indeholder vidnesbyrd og indsigt fra forskellige repræsentanter og aktivister om uafhængighedens tilstand. Leve for personer med handicap på tværs af forskellige europæiske lande. Fokus er på de udfordringer, der står over for, virkningen af spareforanstaltninger og behovet for mere understøttende politikker og rammer for at sikre, at handicappede personers rettigheder og værdighed opretholdes i henhold til FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD).
Behovet/problemet/problem behandlet	Det primære problem, der behandles i dokumentet, er den betydelige indvirkning af spareforanstaltninger på livet for personer med handicap. I mange europæiske lande har budgetnedskæringer ført til reduceret økonomisk støtte og tjenester, hvilket underminerer rettighederne til selvstændigt liv og samfundsinkluderende garanteret af UNCRPD. For eksempel er den personlige assistance i Sverige blevet skåret ned, hvilket har ført til, at færre får den nødvendige støtte til at leve selvstændigt. Tilsvarende er nedskæringer i handicapydelse i Storbritannien blevet betegnet som en "menneskelig katastrofe" af FN, hvilket fremhæver systematiske krænkelse af handicappede menneskers rettigheder. Det overordnede problem er den utilstrækkelige implementering af UNCRPD-mandater på nationalt plan, hvilket har resulteret i forværrede forhold og øget institutionalisering af handicappede personer.
Resultater/resultater	De resultater, der diskuteres i dokumentet, afspejler en blanding af fremskridt og løbende udfordringer. Den positive udvikling omfatter øget anerkendelse af problemerne fra internationale organer som FN, som har udført undersøgelser og fremhævet krænkelse og derved lagt pres på nationale regeringer. For eksempel har Sveriges uafhængige livsfond, på trods af aktuelle udfordringer, historisk set haft succes og er steget fra 7.000 modtagere i 1995 til 16.000. Men der er også skarpe negative resultater, såsom Storbritanniens fortsatte budgetnedskæringer, der fører til alvorlige krænkelse af rettigheder, og den fortsatte mangel på uafhængige levevilkår i lande som Grækenland og Bulgarien, hvor institutionspleje er udbredt. Disse blandede resultater understreger behovet for kontinuerlig fortalervirksomhed, revision af politikker og bedre implementering af støttende foranstaltninger for at sikre værdighed og uafhængighed for personer med handicap.

1.2.2. Nuværende praksis og status for støttehuse for personer med ASD

1.2.2.7. Nationale rapporter og undersøgelser

National rapport og undersøgelse 5: Assisting People with Autism: Vejledning til lokale myndigheders boligfunktionærrapport

Land	EU
Titel på identificeret rapport	5. At hjælpe mennesker med autisme: Vejledning til lokale boligbetjente Rapport
Reference (f.eks. link, citat, national rapport eller artikel)	https://nda.ie/publications/assisting-people-with-autism-guidance-for-local-authority-housing-officers-report
Kort beskrivelse af rapporten	European Network on Independent Living (ENIL) briefing om EU-fonde 2021-2027 undersøger, hvordan EU-midler tildeles og anvendes vedrørende retten til et selvstændigt liv. Briefingen gennemgår planlagte investeringer under EU's flerårige finansielle ramme og understreger vigtigheden af lokalsamfundsbaseerede tjenester og støtte frem for institutionelle rammer. Den diskuterer de juridiske rammer, tidligere mangler og det nuværende reguleringslandskab, og opfordrer til stærkere foranstaltninger for at sikre overholdelse af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD).
Behovet/problemet/problemet behandlet	Det primære problem, der behandles, er den fortsatte investering af EU-midler i institutionelle og adskilte omgivelser, hvilket er i strid med principperne i UNCRPD og EU-charteret. På trods af regler, der fremmer afinstitutionisering, har der været en tendens til at flytte enkeltpersoner fra store institutioner til mindre gruppeboliger, hvilket stadig krænker deres ret til selvstændigt liv. Briefingen understreger behovet for et skift i retning af lokalsamfundsbaseerede tjenester og støtte, der sikrer ikke-forskelsbehandling og fuld social og erhvervsmæssig integration.
Resultater/resultater	Resultaterne af den nuværende praksis omfatter igangværende krænkelse af UNCRPD og utilstrækkelig støtte til et selvstændigt liv. Investeringer i adskilte omgivelser er fortsat på trods af reguleringer, hvor nogle nationale planer under Recovery and Resilience Facility (RRF) finansierer nye institutioner og renoveringer, der ikke stemmer overens med deinstitutionaliseringsmålene. Positive aspekter omfatter specifikke forpligtelser til lokalsamfundsbaseerede tjenester i nogle regionale operationelle programmer, såsom Portugals vægt på personlig assistance og samfundsbaseerede sociale reaktioner. Imidlertid underminerer manglen på omfattende sikkerhedsforanstaltninger og gennemsigtighed i overvågningen af disse investeringer de overordnede fremskridt hen imod et selvstændigt liv.

1.2.3. Konklusioner fra Desk Research

Konklusionerne fra skrivebordsforskningen om støttende boliger til personer med autismespektrumforstyrrelse (ASD) på tværs af forskellige lande fremhæver flere nøgleresultater:

- **Status for støttende boligudvikling:** På tværs af partnerlandene (Cypern, Danmark, Italien og Nordmakedonien) er udviklingen af støttende boliger til personer med ASD på forskellige stadier. Danmark demonstrerer den mest avancerede infrastruktur med flere offentlige og private enheder involveret i at levere skræddersyede boligløsninger til personer med autisme på tværs af forskellige aldersgrupper. Cypern har på den anden side gjort fremskridt på det seneste med at bygge nye samfundsbaseboliger, men halter stadig bagefter Danmark med hensyn til et omfattende netværk af tjenester dedikeret til autismespecifikke boliger.
- **Beskæftigelsesudfordringer:** I hvert land står voksne med ASD over for betydelige barrierer for beskæftigelse. Beskæftigelsesfrekvenserne for autistiske personer er fortsat betydeligt lavere end for personer med andre handicap. For eksempel er der i Danmark, mens der findes erhvervsuddannelser, kun 27,2 % af voksne med ASD i arbejde, sammenlignet med 77,7 % af deres neurotypiske jævnaldrende. I Italien er arbejdsløshedsprocenten for personer med ASD mindre end 10 %, hvilket understreger behovet for målrettede programmer for beskæftigelsesinkludering.
- **Huller i serviceydelsen:** På trods af fremskridt er der betydelige huller i serviceydelsen for personer med ASD, især i Nordmakedonien. Manglen på autisme-specifikke institutioner og støttende boligprogrammer i landet illustrerer forskellen i tilgængelige ressourcer på tværs af partnerlandene. Tilsvarende er Italiens støttende boligprogrammer, selv om de er innovative, stadig relativt begrænsede, og landet står over for udfordringer med at opfylde behovene hos dets voksende ASD-befolkning.
- **Rolle for teknologi og innovation:** Innovative programmer, såsom SENSHome-projektet i Italien, demonstrerer potentialet for teknologi til at forbedre livsmiljøet for personer med ASD. Integreringen af sensorbaserede systemer i boliger kan forbedre sikkerhed, komfort og autonomi, hvilket viser en vej frem for fremtidige støttende boligprojekter.

Som konklusion, mens der er fremskridt med at skabe understøttende boliger og tjenester til personer med ASD, skal der gøres mere, især med hensyn til at harmonisere tjenester, afhjælpe beskæftigelseskløfter og bruge teknologi til at understøtte et selvstændigt liv. Hvert land præsenterer værdifulde erfaringer, der kan informere fremtidige bestræbelser på at forbedre livskvaliteten for personer med ASD.

Projektpartnere

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

